

SLOVENSKI NAROD.

Iskajo vsak dan sveder, iskalci nedelje in prasnike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za osnanila plačuje se od štiristopne poštne vrste po 6 kr., če se osnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

K vprašanju zedinjenja slovenskih in hrvatskih državnih poslancev.

Prejeli smo danes naslednji dopis:

Slovenski in hrvatski državni poslanci so po skupnem posvetovanju pooblastili petorico: dr. Laginja, Borčič (hrvatsko-narodna stranka), Perič (stranka prava), dr. Ferjančič (narodna stranka) in dr. Šušteršič (katoliško-narodna stranka), da sestavi v zvezi pogovorov za javnost namenjeno izjavo in le-ta se je zedinila in napisala naslednjo

Izjava:

Danes so se na poziv g. dr. Laginje zbrali na skupno posvetovanje naslednji slovenski in hrvatski državni poslanci: Gg. Biankini, Borčič, Dapar, dr. Ferjančič, dr. Gregorčič, dr. Gregorec, Koblar, Kušar, dr. Laginja, Nabergoj, Perič, Pfeifer, Povše, Robič, Spinčič, dr. Šušteršič in Višnjikar.

Uvažujoč željo, katera se je od več strani javno izrekla, da bi se namreč v novem državnem zboru vsi slovenski in hrvatski poslanci za uspešno delovanje združili v jedinstven parlamentarni klub

Izjavili

so že na tej prvi razpravi zastopniki vseh strank soglasno, da je vključ vsem načelnim razlikam ne samo mogoče, nego glede dobljene izkušnje in na korist naroda vprav potrebno, da vsi hrvatski in slovenski poslanci v prihodnjem državnem zboru osnujejo mej sabo parlamentarno skupino v svrhu odločnega solidarnega postopanja v narodnostnih in gospodarskih vprašanjih, — izrekli so nadalje, da oživotvorenje te namere prepuščajo vodstvom raznih političnih strank v posameznih pokrajinah, ter so zastopniki vseh strank izjavili, da so njih vodstva pripravljena stopiti v za to potrebne dogovore.

Po nujnih opravilih zunaj Dunaja zadržani poslanci gg. dr. Bulat, grof Coronini, dr. Klaič, vit. Šupuk in Vošnjak izrekli so posredno svoje soglasje.

Na Dunaji, 26. novembra 1896.

Dr. Laginja m. p. Dr. Ferjančič m. p. Borčič m. p. Perič m. p. Dr. Šušteršič m. p.

Kje je „nemškutarska spletk“?

Predstoječa izjava slovenskih in hrvatskih poslancev utegne napraviti na mehka slovenska srca ugoden utis. Pozdravljamo jo seveda z veseljem tudi mi, čeprav ima za sedaj le teoretičen pomen, kakor je iz nje same razvidno. Da bi se jedinstven klub zastopnikov našega in hrvatskega naroda tudi v resnici ustanovil, na to delovati smo mi tem rajši pripravljeni, ker ga je uprav naš list prvi v določni in konkretni obliki predlagal.

Vzlic temu stališču pa ne moremo močati k drznemu napadu, katerega je zagrešil „Slovenec“ včeraj proti naši stranki zaradi častite osebe poslanca Povšeta. V dolgem članku „Nova nemškutarska spletk“ izvaja iz fakta, da so naši poslanci z zastopnikom veleposestva vred iz Kranjske volili v osrednjo komisijo za pregledovanja zemljiško-davčnega katastra barona Berga članom in Janko Keranika namestnikom, celo vrsto sumničenj, katerih publikist morajo uvideti sami, čeprav jednostranski čitatelji „Slovenca“. Volitev barona Berga se mu vidi „fijalska politika“ in naši narodni poslanci so baje z njo pokazali, da hodijo „lekarjetovo pot“. Vso to stvar smo mi že pred mesecem dnij pojasnili in s tem, ker „Slovenec“ ni niti do danes oporekal, dokazali, da, če je kdo bil v tem slučaju „Efijalt“ in „lekarjot“, bil je to pred vsem vodja „Slovenčeve“ stranke, — poslanec Fran Povše! Pa ker hoče „Slovenec“ to še jedenkrat zvedeti, povemo mu javno in v bik!

„Slovenec“ včerajšnji piše:

„Pretekli terek ramreč bila je v državnem zboru volitev za osrednjo komisijo za pregledovanje zemljiško-davčnega katastra. Poslanci posamičnih dežel snili so se bili poprej, da se zedinijo glede oseb, katere naj bi dotična dežela poslala v omenjeno komisijo. Kranjska imela je izbrati si jednega člana komisiji in njegovega namestnika. Izvoljena sta bila, kakor listi poročajo, za Kranjsko Nemec baron Ludovik Berg, posestnik v Mokronogu, za namestnika mu pa Janko Keranik, deželni poslanec. To volitev je zopet zmašil naš narodni M-fisto — baron Schwegel. Ta mož je z grofom Turjaškim jedini kranjski Nemec v državnem zboru, v tem ko

je slovenskih poslancev kranjskih — osem. In vender je dosegel, da bode naša dežela v imenovanj, prevzeta komisiji zastopana po — Nemcu in ne Slovincu. Kajti g. Kersnik je samo barona Berga namestnik in pride v poštev samo tedaj, ako bi bil baron Berg zadržan, udeleževati se komisjskih pravitovanj. Ta nova zmaga kranjskega nemškutarstva pa je pisati zopet na rovaš naših — liberalcev. Ferjančič & Co. bili so se zvezali s Schwegelom in Auerpergom zoper naše „klerikalne“ poslance gg. Povšeta, dra. Šušteršiča, Pfeiferja in grofa Hoterwartha. Liberalno-nemškutarska koalicija bila je vsled tega močna — šest mož, v tem ko so bili naši samo štirje. — Zmaga je bila tedaj lahka. Pa kakor bi se ne bilo doeti sramotnega pajaštva, volili in izvolili so slovenski glasovi na prvo mesto — nemškutarja in bili do cela zadovoljni, da se je Slovincu odredila imaginarna čast neaktualnega namestnika! Res, dalje se brezmišlno — ovdja krotkost in klečeplazstvo pred gorjanskim „baronom“ že ne da tirati! To je vrhunec remoške politične odviesnosti, katera obuja v nas le še pomilovalen posmeh.“

Znano pa je, da ta volitev, ki se je v torek vršila v poslanski zbornici, sadje poprejšnih dogovarjanj mej kranjskimi poslanci. Odločilno je torej bilo poprejšnje posvetovanje. In tu je vprašanje, kako so se posl. Povše & Co. tedaj obnašali? Na to odgovorimo po vsej pravici, a tesno se držimo „Slovenčevega“ besedila tako-le:

Sredi meseca oktobra bila je v državnem zboru poskusna volitev za osrednjo komisijo za pregledovanje zemljiško-davčnega katastra. Poslanci posameznih dežel so se sešli, da se zedinijo glede oseb, katere naj bi dotična dežela poslala v omenjeno komisijo. Kranjska je imela si izbrati jednega člana komisiji in njegovega namestnika. Izvoljena bi imela biti za Kranjsko Nemec baron Apfaltrern, graščak na Kranjskem, za namestnika mu pa Fran Povše, državni poslanec. To kandidaturo je zopet zmašil naš narodni — Fran Povše. Slovenskih poslancev kranjskih je v državnem zboru — osem. In vender je Povše hotel doseči, da bode naša dežela v imenovanj, prevzeta komisiji zastopana po — Nemcu in ne Slovincu. Kajti g. Povše bi bil samo barona Apfaltrerna namestnik in bi

Listek.

Prvi ideal.

(Črtica, spisala M. K.)

Odbila je deseta ura zvečer. Po ulicah slovenske metropole je življenje malo da ne povsem potihnilo. V pritličji jednonadstropne hiše je slonel pri oknu idealni Ivan Zavrl. Svoje modro oko je v jednomer vpiral v nebo, posuto s tisočericimi in tisočericimi zvezdicami, mej katerimi je kraljevala blede luna. Ustneci sta se mu lahko gibali v polglasnem samogovoru.

„Ona bo moja, mora biti moja!... Li ni ljubav vsega mogočnega, li ne zmore ona vse, ali ne premosti vseh zaprek, ako je zares prava ljubav in ne le domnevanje tega čustva?!... Dà, dà, prisilim jo, ona me mora ljubiti. Ne strašim se ničesar; veselim srcem ter z največjo pridnostjo hočem študirati, — delati hočem, kolikor je v moji moči, da si pridobim bogastva. In šele ovenčan še z lovrom slave, poklekne pred njo, rekoč:

„Vse, kar imam je tvoje, vse svoje življenje posvetim tebi; samo bodi moja!“

„Uverjen sem, da se toliki ljubavi ne bode mogla ustavljati, in ona me bode ljubila... Morda sre i ona sedaj-le v zvezdnato nebo, morda je

videla v mojih očeh ogenj obožavanja, kateri je zaplapolal, ko sem vzrl njo, morda misli i ona na-me... Pa ne, saj ni mogoče. Niti zapazila me ni. Ponosno je stopala naprej, ljubezljivo čeblija s svojo malo sestrico. Dà, ponosna devotjka je to. In prav taka mora biti moja miljenka, moja nevesta, moja — ženka.“

Nagnil je svojo glavo na blazino okna, da so se mu bujni kodri vsuli črez obraz, ter ves blažen zatvoril oči.

„Obraz mili
Tvoj po sili
Vedno mi je pred očmi;
Zdiha juče
Srce vroče
Vedno k tebi hrepeni!“

dekla moval je za nekaj časa ognjevito ter vpri zopet svoj pogled v luno, kot da veljajo njej prisrčne pesnikove besede. A kmalu mu je zopet druga misel šnila v glavo.

„Kot Petrarka svoji Lavri, kot Preširen svoji Juliji, hočem ti i jaz splesti venec, nevenljiv venec — sonetov. Leta, stoletja bodo minula, a tvoje ime ostane, tvoje ime bode živelo večno... Zdajci plane po konci.“

„A kako se zoveš, ti lepi angelj moj?“ — Jedenkrat šele sem videl tvojo zapeljivo-krasno podobo, kako li naj mi bo znano tvoje ime!... Za

sedaj vem le, da te mi je poslalo nebo, da mi moraš jedino le ti biti družica na poti življenja!...

Postalo je še mirnejše, tišje. Sladek sen je legel na utrujeno mesto. Le včasih so se začule težke stopinje kakoga ponočnjaka. Pri oknu pa je še vedno slonel Zavrl ter snival o prelepi bodočnosti...

* * *

V parku slavnostnega „Tivoli“ je sedela mlada dama nežne rasti, malega cvetočega obrzka; po hrbtu sta jej padali debeli kiti, segajoči skoro do tal. Pridno je pretikala nit preko začetega venca, često jej je uhajal pogled tudi k ljubki petletni deklici Anki, katera je kot lahkonoga srnica skakljala vesela sem in tja. Slednjič se je žarečih lic vrnila zopet h klopi ter sedla, da se odpočije... Ljudje, ki so prihajali mimo, so občudovali krasno dete in nič manj lepo spremljevalko.

„Kako sta si podobni, sestri sta,“ dejal je marsikdo.

„Mamica!“ oglasi se Anka, katera ni mogla dalje mirovati, „kaj ne, mamica, danes sem bila pridna; zato mi pa poveš prav lepo povestico. Saj si mi obljubila, li ne veš več?“

In prosila je tako ljubezljivo, tako lepo, da je mlada mati odložila delo ter jela pripovedovati.

Na bližnji klopi pa je sedel Ivan Zavrl. Očesi

pršel v poštev samo tedaj, ako bi bil baron Apfaltrern zadržan, udeleževati se komisijah po svetovanj. Ta nova zmaga kranjskega nemškutarsstva bi bila pisati zopet na rovaš — klerikalcev. Povše & Co. bi se bili radi zvezali s Schwaglom in Auserspergom zoper naše „liberalne“ poslance gg. Ferjančiča, Koblarja, Kušarja in Višnjikarja. Klerikalno-nemškutarska koalicija bi bila vsled tega močna — šest mož, v tem ko so bili naši samo štirje. Zmaga bi bila tedaj lahka. Pa kakor bi še ne bilo dosti sramotnega pajdaštva, voliti in izvoliti bi imeli slovenski klerikalni glasovi na prvo mesto — nemškutarja in biti do cela zadovoljni, da se Slovincu odredi imaginarna čast neaktualnega namestnika! Res, dalje se brez miselnosti — ovčjo krotkost in klečeplastvo pred gorjanskim „baronom“ že ne da tirati! To je vrhunec nemoške politične odvisnosti, katera obuja v nas le še pomilovalen posmeh.

Torej: če bi bilo šlo po Povšetovem, izvoljena bi bila Apfaltrern kot član in Povše kot namestnik! S tem predlogom je bil Povše prišel pred — barona Schwagla. Ta je brzojavil baronu Apfaltrernu, ali vzprejme, dobil pa odgovor, da ne more, ker je prestar in slaboten. Sedaj, ko je baron Schwagel imel Povšeta v žepu, predlagal je barona Barga. Narodni poslanci, ki so morali biti radi počenjanja Povšetovega razjarjeni, rekli so: dobro, če že mora biti Nemec, pa bodi baron Berg! V tistem hipu pa je vstal klerikalec in predlagal posl. Povšeta članom in Nemca viteza Langerja namestnikom. Kaj ne, — sedaj naj bi bili naši poslanci tako narodni, da bi glasovali za Povšeta, o katerem so ravno kar zvedeli, da tira za njihovim hrbotom „efijalsko politiko“ in bodi „likarjotova pota“, in zraven še za jednega Nemca! Osi niso hoteli svojega zaupanja izkazati takemu „značaju“ in prav so storili!

Naj bi bil „Slovenec“ rajši odél svojega g. Povšeta s plaščem krščanske ljubazni, namestu, da je nas prišil žgati na neukusne rane. Vsakdo pa sedaj zopet vidi, s kako neukratnim licemerstvom pridiguje „Slovenec“ naših „nemškutarskih spletkah“, ko sam dobro ve, da je to „metier“ njegovih „najodličnejših“ pristašev!

Državni zbor.

Na Dunaju, 27. novembra.

Zbornica je danes nadaljevala razpravo o regulaciji uradniških plač in bavila se bo tudi še jutri s to predlogo, katera zadobi veljavnost šele po obnovitvi pogodbe z Ogersko. Po rešitvi teh predlog pride na vrsto zakonski načrt o uredbi kolegialne, tako da se začne pravačanska debata v t o r e k.

Najprej je zbornica razpravljala o §§ 1. do 6. načrta uredbi plač srednješolskih profesorjev.

Posl. dr. H a a s e je izražal svoje zadovoljstvo, da je minister privolil, da se vsem srednješolskim profesorjem dovoli jednota plača po 1400 gl., ter ugovarjal, da bi se petletnice vezale na pogoj, da dotični prosilec slušbuje na zadovoljnost šolske uprave. Dr. Scheicher je trdil, da se višjim uradnikom tako dobro godi, da obiskujejo Norderney.

sta se mu svetili blaženstva, saj je bil tako blizu svoji izvoljeni devici.

„Manica, Manica, tedaj,“ govoril je polglasno.

„Bolj ko Delije, Korine, Cintije al' Lavre Bilo bi pozabit škoda tvojega imena.“

„Manica, Manica,“ ponavljal je znova. „Ah, srečno dete, ki imaš tako nebeško lepo sestrice! Le čakaj, tudi jaz ti povem povestice veliko, veliko; — a zdaj še ne, zdaj še ne,“ govoril je zaljubljenec sam pri sebi ter zrl zadivljen na svojo izvoljenko.

Ko je ta nehala pripovedovati, pospravila je počasi svoje vezenje ter se napolnila z deklico po Latermanovem drevoredu proti Ljubljani.

Za nekaj časa se je dvignil tudi Zavri; polagoma je sledil veselo kramljajoči dvojici, katero je spremil prav do doma. Potem pa je zginil s te „dolne solz“, lahkokrili Pegaz ga je zanesel tja, kamor ne moremo mi, vsakdanji ljudje, na Parnas, da si natrga večno svežih cvetic, katere hoče pokloniti svoji — „Manici“.

* * *

Zopet je hodeval Ivan po tlaku ljubljanskih ulic; ne le njegovo telo, tudi duh je bil zopet na zemlji. V desnem žepu je stiskal droben zvezek, v katerem je bila napisana dolga vrsta sonetov „posvečeni izvoljenki Manici“. Nosil jih je vedno seboj, kot da so mu neoprečljiv talisman proti vsem ne-zgodam.

Monaco in Paris, da so torej povišanja plač potrebni samo nižji uradniki. Izrekel se je zoper profesorske uniforme in nasvetoval, naj se semeniškim profesorjem da ta plača kakor srednješolskim. Dr. Funke je zavračal očitane, da tisti, ki se potegujejo za uradnike, jih samo love ker so volilci, in tožil, da šolsko nadzorništvo ni dobro urejeno. Posl. Kurz je z mnogimi vzgledi dokazoval, kako samovoljno se že zdaj postopa glede podeljevanja doklad in se izrekel za premembo dotične določbe. V istem zmislu je govoril tudi poročevalec dr. Beer.

Zbornica je vzprejela na razpravi stojače paragrafe z nebitvenimi premembami in začela razpravljati o ostalih paragrafi, pri katerih se je govorilo zlasti o položaju supleantov. Na predlog posl. Piq t a k a se je določilo, da stopi zakon dan razglasitve v veljavo.

Zbornica je začela potem razpravljati o načrtu glede uredbe plač učiteljem na učiteljskih in na vadnicah. Načrt zakona se je po daljši debati vzprejel.

Konec seje se je začela razprava o nujnem predlogu Kronawetterjevem naj se izda poseben zakon v varstvo svobode zborovanja itd. Predlog je bil odklonjen.

Prihodnja seja bo j u t r i.

V Ljubljani, 28. novembra.

Budijeviško nemštvo. „Deutsche Zeitung“ gotovo ni list, kateremu bi se mogla očitati prevelika naklonjenost Čehom. Ta list je te dni priobčil članek, v katerem priznava, da se nemška večina v budijeviškem mestnem zastopu vzdržuje jedino z denarjem, da se budijeviške nemške šole le s tem polnijo, da se z denarjem vanje vabijo otroci. To priznanje nemško-narodnega lista je jako pomenljivo. Tako seveda ni le v Budijevicah, temveč še v več drugih mestih na Češkem in na Moravskem.

Ogerski državni zbor se je sešel dne 25. t. m. in bil odprt s slovesnim prestolnim govorom. V prestolnem govoru napoveduje se mnogo jako važnih stvari, s katerimi se bode imel pečati državni zbor. Napoveduje se nov civilnopravni red, novi državljanski zakonik, zakon o avtonomiji katolikov, potem pa preosnova državne uprave. Poslednja stvar je najtežja. Poskusilo jo je že bilo Szaparyjevo ministertvo, a je ni moglo izvršiti, ker je opozicija zapretila, da bode stvar preprečila s preminjevalnimi predlogi in dolgimi govori. Na Ogerskem namreč nimajo določbe, da bi se v državnem zboru mogel skleniti konec debate. Dovoliti se mora basedo vsem oglašanim govornikom. Tako že maloštevilna opozicija lahko kako važno stvar prepreči. Vlada hoče preosnovati zlasti komitatsko upravo in upeljati imenovanje uradnikov. Do sedaj se komitatski uradniki volijo. Opozicija priznava, da sedanja uprava ni dobra, a se boji, da vlada dobi prevelik upliv, ako bodo uradniki imenovani. Poleg tega je pa sedanja uprava, ki po vsem Ogerskem ni jednako urejena, tesno spojena z zgodovinskimi razvojem Ogerske, in se zatorej opozicijske stranke ne morejo sprijazniti, da bi se premenila. Pa tudi v vladni stranki je mnogo nasprotnikov prememb

uprave. Zato še ni nič gotovega, če se baron Banffyju posreči to stvar izvršiti. Pod Szaparyjem so stranke zlasti zahtevale, naj se poprej upelje upravno sodstvo. To se je že deloma zgodilo. Osnovano se je upravno sodišče, a to vendar ne bode še odstranilo vseh pomislekov proti reformi uprave. Opoziciji je stvar dobro premisliti, ker skušnje kažejo, da ogerske vlade rade zlorabijo svojo oblast.

Italija in Anglija. Angleži so jako nevoljni, da je Italija privolila Abesiniji pri sklepanju miru v to, da ne sme odstopiti nobenega dela svoje zemlje v Afriki drugemu kakor Abesincem. Po tem takem tudi Kasala in Masava pripadata Abesiniji, ako Italija iz Afrike odpokliče svojo vojsko. V Italiji je močna agitacija za to, da Italijani popolnoma popuste svojo kolonijo v Afriki. Angleški listi naglašajo, da do Kasale in Masave Abesinija nima najmanjših pravic, kajti bili sta poprej egiptovski. Vidi se, da bi Angleži si radi prisvojili ta dva kraja.

Turška vlada je v velikih denarnih zadregah. S prostovoljnimi doneski za vojsko ne gre tako gladko, kakor se je nadejala. Posebno mohamedanci se upirajo. Vlada je zatorej naročila, naj se že sedaj pobira davek za drugo leto po nekaterih pokrajinah. Davek se že z nenavadno ostrojtjo iztirjava posebno v Armeniji, seveda le od kristijanov. Od Kurdiv in Turkov si vlada ne upa tirjati davka. Iztirjavanje davkov v začetku zime je za vlado ugodno, ker se ljudje spuntati ne morejo. Pomladi bi prebivalstvo, če se bi davek tako strogo tirjal, bežalo v gore in začelo ustajo.

Prisilno pričevanje. Nemški državni zbor je sklenil, naj bi se uradniki časopisov ne imeli siliti k pričevanju. Za to, kar je v časopisu, je tako odgovoren urednik. Časopisje ne more izvrševati svoje naloge, ako se uredniki silijo, naj povedo, kdo je to ali oco pisal. Vlada je ugovarjala temu, da bi se uredniki ne smeli siliti k pričevanju in deluje na to, da bi državni zbor v tretjem branju dotični sklep premenil. Če državni zbor tega ne stori, premeniti utegne dotično določbo zvezni svet in stvar se lahko izroči zopet državnemu zboru.

Vstaja v španskih kolonijah. Poročila s Filipinov in s Kube si jako nasprotujejo. Vladna poročila pripovedujejo o zmagah, zaseba pa o tem, da so bili Španci tepeni. Na Filipinih se vstaja jako razširja, na Kubi so se generalu Weylerju vse operacije ponesrečile. Oložititi je moral bojevanje za jeden mesec. Mej španskimi vojaki na Kubi so se pojavile nevarne bolezni, ki vse bojevanje obtežujejo. Neugodno bojevanje in pa bolezni uporabljajo seveda republikanci za agitacijo proti monarhiji.

O gmotnem stanju uradnikov.

(Govor posl. dra. Ferjančiča v državnem zboru dne 24. novembra t. l po stenografičnem zapisniku.)

(Konec.)

Opozorjam tudi na nejednakost mej činom državnih pravdnikov in mej činom predsednikov sodnih dvorov. Državna pravdnikstva so s sodnimi dvori koordinovana in od njih neodvisna oblastva, in tu vidim, da je čin predstojnika državnega pravdnikstva v prečudnem razmerju s činom sodnega predsednika vzlasti pri deželnih sodiščih. Zaradi mej-sobnega stališča teh dveh oblastev mora se pripoznati, da bi bilo približno izravnati razliko činov. Znano je pa tudi, da se najboljše moči kličejo k državnemu pravdnikstvu. Pri državnem pravdnikstvu pa ni povišanja čez VII. činovni razred, če se iz vzame devet služb državnih nadpravnikov v celi monarhiji. V obče torej ni moči priti višje od VII. činovnega razreda. Vled tega treba je od državnih pravdnikstev prestopati k sodiščem, in tako se večkrat menjajo osebe, kar pa ni v prid službi državnega pravdnikstva. Mogoče pa naj bi bilo, da se pri državnem pravdnikstvu obdrže vrli in dobri državni pravdniki.

Graja se pa tudi prestopanje od državnega pravdnikstva v sodniški stan, in trdi, da se uradnik pri državnem pravdnikstvu odvadi tiste objektivnosti sodbe, koja je za sodnika neobhodno potrebna. V tem pogledu je bilo na drugem kraju, namreč pri razpravljanji sodne organizacije pretresati vprašanje, ali ne bi kazalo finančne prokulture in državnega pravdnikstva združiti v jedno oblastvo, kar bi potem omogočilo dobre moči obdržati in činovne razlike ustvariti. To se ni zgodilo in vsled tega mora se tudi v bodoče vršiti prestopanje od državnega pravdnikstva k sodiščem. Glede načelnikov državnih pravdnikstev pa bi bilo izravnati činovno razliko. Kaže se, da predsedniki večjih okrožnih sodišč pridejo v V. činovni razred. Torej bi bilo umestno, da bi se državni pravdniki vsaj pri deželnih in večjih okrožnih sodiščih premestili v VI. činovni razred.

Dalje v prilogi.

Sedaj mi je potožiti zastran učiteljskega osebja po srednjih šolah. Tu si pridržujem, da bodem v specijalni debati staval nekatere nasvete. Napačno je bilo, da se je učitelje srednjih šol razdelilo v činovne razrede. Še bolj napačno je bilo, da se je za srednje šolske učitelje predpisalo uniforme. Razloga za to ni najti, zlasti ker je njim nošnja uniforme v šoli prepovedana, dočim je uradnikom nošnja uniforme uprav v uradu zapovedana. Zatorej je tem težje uvideti potrebo, zakaj se je učitelje srednjih šol utaknilo v uniforme.

Ker se je to vendar zgodilo, je čisto umevno, da se učitelji srednjih šol, kateri so v IX. činovnem razredu, ne da bi visokost njihovih plač od tega odvisna bila, primerjajo z uradniki ter se smatrajo poniževane s tem, da nosijo uniformo IX. činovnega razreda, da pa uradniki, njim jednaki po službi, študijah in po plači, imajo uniformo VIII. ali VII. činovnega razreda. To je občutljivost, katere ni popolnem neosnovana. Rečeno je sicer tudi v zakonu, da za more naučni minister prave učitelje na podlagi njih povse povoljnega službovanja povišati v VIII. in VII. činovni razred. Ali jaz se izpodtikam tu nad besedo „zamore“, ker je vsled tega povišanje fakultativno. Ne mislim na to, da se bode gotovo hotelo stvar zlorabiti, toda vendar je tu dolečba, katero je — in pritrdi mi vsakdo — moči zlorabiti. Prav isto, kar je napolnilo, da se je v §-u 2. izpustilo „zadovoljivo službovanje“ in se je od tega stotilo nezavisno prejemanje petletnih doklad, bilo naj bi tudi tu merodavno za to, da se ne pravi, oni za morejo biti povišani, nego one je povišati, če zadovoljivo službo opravljajo. Vrh tega pri učiteljskem osebju gnetno vprašanje ne prihaja skoro nič v poštev, ker se njega dohodki pomnože za malenkost, katere odgovarja zvišanju službene doklade pri vstopu v bližnji činovni razred. Dovolim si torej, da bom v specijalni debati staval primeren predlog.

Nekaj besed bi še rad spregovoril o stanju telovadnih učiteljev. Prijatelj sem telovadbe in z veseljem vidim, da se hoče telovadbo uvesti kot obližno tudi na gimnazijah. Mislim pa, da predloga ravna ž njimi blizu tako, kakor mačeha, osobito če vidim, kako je že dolgo let s plačami in s činom telovadnih učiteljev na realkah. Telovadni učitelji ne žele nič pretirane in bi bili zadovoljni, ako bi bili jednaki vadničnim učiteljem. Oai pa teže za takim, kar nima čisto nič materijalnega na sebi in kar državnega zaklada skoraj nič ne obremeni, ampak je idealne narave in zasluži, da se upošteva. Zastran službene dobe, ki znaša 35 let, bi se jaz ne pritoževal, ker drugi državni uslužbenci morajo še del časa služiti. Vendar pa se mi pritrdi, da je lože ohraniti svežost duha, negoli gibčnost života. Kakor imajo srednješolski učitelji po 30 letih pravico do cele plače kot pokojnine, tako ne uvidim, zakaj bi moral telovadni učitelj služiti 35 let, česar po mojem mnenju niti ne zmora. Telovadne učitelje pa bi bilo uvaževati tudi zategadelj, ker v resnici opravljajo na vse druga strani službo srednješolskih učiteljev in sicer glede inspekcije ter glede jedne in druge dolžnosti, ki poleg pouka zadane srednješolskega učitelja. Posebno pa naj bi bilo mogoče, da bi kakor drugi učitelji, kadar zadovoljivo službujejo, tudi prišli v IX. činovni razred po preteku primernega števila let. Saj tudi tu pride v poštev celo majhno zvišanje aktivitetne doklade. In še nekaj se mi sdi važno, na kar težé telovadni učitelji. Njim se vidi poniževalno za njih stroko in otežkočenje njih služba, da se njim ne da nikak naslov. Verončitelju, nižjih razredov, ki je tudi v X. činovnem razredu, se prizna naslov „profesorja“. Jaz ne govorim za osebno odlikovanje telovadnega učitelja, nego njemu treba tega naslova, da vzdržuje disciplino, in ne dá se tajiti, da je uprav pri telovadbi treba vzdržati disciplino, če se hoče telovadbo gojiti s pridom in sistematično. Učenec pa samo po sebi umevno smatra učitelja telovadbe za nekaj nižjega, nego vsakega drugega učitelja, če je sicer navajen, vse svoje učitelje nazivati profesorji, učitelja telovadbe pa ne. Naznačam, da bodem tudi v tem pogledu staval predlog.

Ne nameravam še delj govoriti o tej stvari. Še več drugega bi bilo izravnavati treba, če naj se, kakor rečeno, uradniško vprašanje reši trajno in za desetletja.

Dovolil sem si samo na nekaj opozoriti in če se bode vsaj to skušalo popraviti, bodem za dovoljen. (Dobro! Dobro!)

Slovensko Sokolstvo.

Ljubljanski „Sokol“ priredi v četrtek, dne 17. in v petek, dne 18. decembra v društveni telovadnici tekmovalno telovadbo, obsega jočo proste vaje, drog, bradljo, konja, skok, v višavo in plezanje. Tekmovalo se bo v dveh oddelkih, in sicer tekmujejo slabši telovadci v četrtek, boljši pa v petek. Tekmovanj se smejo udeležiti le telovadci, ki so že dva meseca člani Ljubljanskega „Sokola“. Tekmovalna telovadba ima čisto notranji značaj; vstop v telovadnico je dovoljen le članom slovenskih sokolskih društev. — V nedeljo dne 20. decembra, popoldne bo tudi širšemu občinstvu pristopna javna telovadba, katere vzpored priobčimo pozneje. Danes naj omenimo, da se bodo poleg prostih vaj in telovadbe na crowdih vadila v Ljubljani še ne izvajane jako zanimive vaje s kiji in borba s sabljami (borila šola).

Miklavžev večer priredi razven Ljubljanskega tudi Zagorski, Dolenjski in Goriški „Sokol“.

Nove sokolske telovadnice. Letos se je na slovesen način otvorilo na Češkem osem novih sokolskih telovadnic. Tako število novih telovadnic se doslej še nobeno leto ni postavilo. Izvestno je to dokaz vedno lepšega uspevanja češkega Sokolstva.

Slovstvo. Tělocvičné hry. (Telovadske igre) Spisal J. Klenka III. zvezek. Izdala Češka zveza Sokolska. Ta zvezek obsega igre za odrasle in ima namen, to najzabavnejšo vrsto telesnih vaj razširiti mej sokolske vrste. Želeti je, da bi se tudi v slovensko sokolsko telovadbo vpeljale telovadske igre, ki so po izrekih uglednih zdravnikov najizdatnejše telesne vaje.

Telovadno društvo praških gospe in devojč je tudi na slovstvenem polju jako delavno. Klemenca Hannsova, prva vadiateljica telovadnega društva praških gospe in devojč je spisala sledeče strokovne knjige: „Dívčí tělocvik“ (Dekliška telovadba) 1872 L 1877. je začela izdajati obširnejše delo pod istim naslovom, in sicer obsega prvi zvezek tega dela proste vaje (vyklad, methodika a příklady cvičení prostých), nadaljnja zvezka pa redovne vaje (1878—1879) in orodne vaje (1888). L. 1883. je izšel „Dětský tělocvik“ (Otroška telovadba), leta 1885. „Hry míčem“ (Igre z žogo). — Po vzgledu praškega društva so se ženska telovadna društva osnovala tudi po deželi. Damska telovadba se goji tudi v ameriškem „Sokolu“ v Chicagu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. novembra.

— (Goriška „Soča“) imenjuje postopanje ravnateljstva mestne hranilnice proti znanemu uradniku „pravi škandal“. Mi le obžalujemo, da Goriška in Tržaška dobrovoljnost takoj vskipi, ne da bi se poprej poučiti dala. Primerjati znani slučaj Spinčiča — ki je zgubil službo radi tega, ker je bil državni poslanec, torej zastopnik naroda — s slučajem omenjenega uradnika, ki je hotel po vsi sili postati odgovorni urednik političnemu listu, to je naravnost gorostasno. Pri taci nazorih po neha vsaka daljša diskusija. Če menijo gospodje v Gorici in v Trstu, da se sže uradnik mestne hranilnice z njenim ravnateljstvom šaliti, dobro, nam v Ljubljani se pa to ne vidi koristno, in odobravamo postopanje hranilnice, ter bi je tudi takrat odobravali, če bi bil na primero gospod T. prevzel uredništvo „Slovenskega Naroda“. Zgodilo pa se je, kakor smo pisali. Gospod T. bode prihodnji ponedeljek zopet svoj posel opravljal, ker je sam sprevidel, da njegovo postopanje nasproti ravnateljstvu ni bilo pravilno! Njegovim prijateljem, posebno pri „Edinosti“, bi pa svetovali, da naj, če že jedenkrat tako rebato — usorno pišejo proti ravnateljstvu mestne hranilnice, vsaj molče o tistem, ki je tako pisarenje iz Ljubljane provzročil! Novice, ki jih je o tem neki gospod iz Trsta v Ljubljano donesel, so žalostne, ker ravno pričajo, da je mej uradništvom mestne ljubljanske hranilnice premalo takta, in premalo discipline. Sapienti sat!

— (Občinski svet) imel bo v torek, dne 1. decembra ob petih zvečer v mestni dvorani redno sejo. Ko bi se ne moglo rešiti ta dan vse točke dnevnega reda, nadaljevala se bode seja v sredo, dne 2. decembra ob petih zvečer. Dnevni red: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Finančnega odseka poročila: a) o ponudbi gospe Hermine del Cott za odkup jednega dela svojega posestva na Poljanah; b) o predlogu mestnega magistrata glede poprave ceste skozi Havptmanco; c) o dopisu mestnega magistrata v zadevi najetja posojila za gradnjo topničarske vojašnice; d) o predlogu mest. magistrata za odpis nekega dolga; e) o dopisu istega, s katerim se poroča o izidu žrebanja srečk mestnega loterijskega posojila; f) o proračunu mestne kladnice za l. 1897; g) o proračunu mestnega loterijskega posojila za leto 1897. IV. Šolskega odseka poročila: a) o računih vodstva dvorazr. lj. šole na barji o porabi dotacij za šolsko leto 1895/96; b) o prošnji vodstva iste šole, da se dovoli nagrada za pometanje in kurjavo šolskih sob; c) o računu vodstva l. mestne deške ljudske šole o porabi dotacije 30 gld. za vzdrževanje šolskega vrta; d) o predlogu mest. šol. sveta, tičočem se nakupa telovadnega orodja in učil za mestno nemško deško ljudsko šolo; e) o predlogu istega šol. sveta, naj se vodstvom I. in II. mestne deške ljudske šole dovoli poseben kredit za nakup tiskovin in učnih knjig za obrtni pripravljalnici; f) o predlogu istega

šol. sveta v zadevi neke prizidave pri I. mestni doški ljudski šoli. V. Finančnega odseka poročila: a) o dopisu županovom v zadevi projektovane efektne loterije; b) o prošnjah za nagrado in predjume. VI. Regulačnega odseka poročila o odkupu sveta za dovozno cesto na državni oziroma južni koldvor. VIII. Personalnega in pravnega odseka poročila o personalijah. VIII. Stavbiškega odseka poročila o povrnitvi nekih stroškov za napravo mestnega regulačnega in razširjevalnega načrta.

— (Častna diploma.) Občinski svet ljubljanski je v svoji seji dne 2. novembra lani imenoval Nj. Ekscelenco c. kr. finančnega ministra dr. Leona viteza Bilinskega častnim meščanom in dal napraviti zanj krasno diplomu. Diploma je bila pred kratkim izgotovljena in bo od ponedeljka naprej nekaj časa razpostavljena v razloži Kolmanove prodajalne občinstvu na vpogled. Slikarsko delo je umetniško dovršeno preskrbel prof. Al. Šubic, knjigoveško pa istotako krasno knjigovez Bonač.

— (Repertoire slovenskega gledališča.) Jutri popoldne se bode predstavljala znana poetična čarobna igra z melodramom „Snegulčica“. Namenjena je sicer v prvi vrsti otrokom, toda da tudi odraslim zelo ugaja, o tem smo se osvedočili pri lanskem predstavi. Zvečer se bo pela opera „Faust“ in so se za to predstavu cene nekoliko znižale. Prihodnji torek, dne 1. decembra, se ponovi Sudermannov igrokaz „Dom“, kateri je pri premijeri dosegel jako lep uspeh, vsled česar je pričakovati obilnega obiska.

— (Slovensko gledališče.) Sinoči se je v tretjič pela opera „Rigoletto“ in sicer zopet s tistim velikaškim uspehom, kakor pri predidocih predstavah. Gledališče je bilo popolnoma razprodano, tako da so se morali v parter postaviti stoli, oduševljeno občinstvo pa je predstavljalcem glavnih ulog gospod. Ševčikovi in gg. Raskoviču in Nolliju prirejalo presrečne ovacije.

— (Miklavžev večer Ljubljanskega „Sokola“ v soboto dne 5. decembra bo zajedno tudi zadnji družinski večer letošnjega leta. Poleg vojaške godbe pod osebnim vodstvom g. kapelnika Friskega sodeluje tudi slavni četerospev „Ilirija“. Večer poda torej lepega užitka. Reditelja sta brat J. Sarnik in L. Jeran. Natančni vzpored prijavitimo v jedni prihodnjih števil. — Pristop bode dovoljen tudi nečlanom.

— (Zgradba za višjo deklliško šolo) Mestna občina ljubljanska nameravala je kupiti od gospe Maličeve poslopje v Šelenburgovh ulicah, v katerem se je dosedaj nahajala pošta in sicer v svrhu, da se v njem namesti slovenska višja deklliška šola. Komisija, ki si je ogledala poslopje, pa je izjavila, da ni primerno za šolske namene. Komisija ogledala je nadalje stavbišče nasproti Zupandčevi hiši ob Tržaški cesti ter se izrekla, da bi bil ta prostor jako ugoden za zgradbo novega poslopja za višjo deklliško šolo. Na vsak način bode mestna občina morala skrbeti za to, da omenjena šola pride kmalu pod lastno streho.

— (Stavbena kronika) Teden dnij ruvala sta se jug in burja za nadvladje, v noči od četrta na petek pa je zadnja z elementarno silo vrgla se v boj in — zmagala. Ponoči smo dobili prozorno skorjo snega in včeraj čez dan je po malem dalje snežilo. Temperatura se je priplazila srečno do 0. To pa ne ugaja laškim delavcem, ne le tistim, ki gradé še g. Schreyerja hišo v Špitalskih ulicah, nego tudi tistim ne, ki že nimajo več opraviti s kelo in kladivom, kajti z rokami v hladnih žepih promenirajo po ljubljanskih ulicah jako melanholično in kakor fant, ki je pozabil na — advent. študirajo, katere vožna tarifa na železnici je najnižja in katere pot — najkrajša. In tako bodo torej izginili za letos ti tankoživotni vitezi laške polente, kolikor jih zaradi konflikta s kazenskim zakonom, pomanjkanja polente in zidarskih „dijet“ ne bo obdržal pri sebi križevniški ječar ali pod svoje okrilje vzprejel „idilični“ — Žabjek. Ravno kar pali sneg je zaključil letošnje stavbeno sezono, v kateri se je zunanje lice naše Ljubljane že znatno spremenilo in kar je posebno poudariti: več ali manj že modernizovalo. A vkljub neugodnemu vremenu dovršilo se je tudi ta teden nekaj stavbenih del. Schreyerjevo poslopje je s tremi nadstropji dograjeno. Prihodnji teden postavil se bode nanj strešni stol, in, ako bode vreme dopuščalo, se bode napominano poslopje tudi z opeko pokrilo, za tem pa čez zimo sušilo. Istotako so na Trnovskem pristanu šte. 14 na dvorišči dogradili jednonadstropno hišo zidarskega mojstra Val. Accetto in so postavili nanjo ravnokar strešni stol. Podiranje knežjega dvorca je v tiru ter se bode tudi v zimskem času nadaljevalo. Prihodnji mesec prične se baje podiranje poškodovanih deželnih poslopij in par privatnih, tako, da se bode spomladi pričela gradnja novih poslopij, kakor so baš projektirana. Sedaj v surovem stanju nahajajoče se hiše in cerkveni prezidani ali dozidani deli pa se bodo jeli ometavati in snaziti.

Prihodnje leto bode stavbeno gibanje nad vse živahno in v bolj naglem tiru, nego je bilo letos — v začetnem stadiju.

— (Zasedanje porotnega sodišča) se začne v ponedeljek dne 30. novembra in sicer se bodo obravnavali naslednji kazenski slučaj: Dne 30. novembra, Florijan Jezeršek, kajzar v Zadobju v škofjeloškem okraju, 47 let star, uboj; Ant. Barja iz Bohinjske Bele, 30 let star, uboj; Anton Žagar, delavec v Mednu v ljubljanski okolici, 19 let star, poskušena tatvina; dne 1. decembra: Ivan Pogačar, tesar iz Glince, 23 let star, težka telesna poškodba; Blaž Sianovec, kajzar v Lahovčah v kamniškem okraju, 42 let star, težka telesna poškodba; dne 4. decembra, Jožef Tavčar, dninar iz Javorja v škofjeloškem okraju, 24 let star, uboj; Jožef Čehovin, posestnik v Črnelicah v senožeškem okraju, 34 let star, ponarejen denarja.

— (Centralna kurjava v mestnih uradih) je v funkciji in sicer deluje zelo povoljno. Ta upejljava je bila v istini potrebna, urejena je jako praktično, vrh tega pa povprečno za polovico cenejša, nego je bila stara.

— (Nadomestni rezervniki) bili so včeraj odpušteni domu. Dasi uneti patrijoti, so vendar z veseljem slekli vojaško suknjo.

— (Pevski zbor „Glasbene Matice“) Prihodnja pevska vaja bo v ponedeljek 30. t. m. in sicer ob 6. uri zvečer za sopran, ob 8. uri za tenor; v sredo 2. decembra bo vaja ob 6. uri za alt, ob 8. uri za bas.

— (Tat z Žabjeka) Dne 24. t. m. bila je Dominiku Rigo, zidarju pri stavbeniku Fr. Faleschi niju iz barake na lesnem skladišču v Konjušnih ulicah ukradena srebrna ura, vredna 13 gld. Tat splazil se je skozi okno v barako in ulomil v kovčeg, kjer je bila ura spravljena. Dne 26. t. m. je zaslišal tesar Ivan Poženel kaznjence Ivan Uršiča, ko se je ravno plazil skozi okno iz barake, noseč seboj nekaj kosov sira. Ivan Uršič se je prijel in je takoj priznal, da je on tudi ukradel uro. Uro je imel skrito med deskami na lesnem skladišču. Ivan Uršič je pri c. kr. deželnem sodišču zaradi hudodelstva telesne poškodbe v zaporu in bi bil že 6. decembra t. l. svojo kazen prestal.

— (Ujet slepar.) V zadnjih dneh je nek čevljarski pomočnik na ime Andreja Goloba, čevljarja v Gradišči in tudi na imena drugih obrtnikov pri raznih strankah pobiral denar, kateri si je prisvojil. Vsled suma se je danes po mestni policijski straži aretoval čevljarski pomočnik L. St., katerega so nekatere ogoljufane stranke že pripoznale kot storilca. Oškodovanci, katerih bode gotovo še več, naj bi se zglašili pri policiji.

— (Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“) prosí podjetnike razvažanja materiala pri podiranji hiš, naj ukrenejo, da bodo vozniki še nadalje vozili material na senošet v Tivoli, kjer se bode gradilo dirkališče in sicer na severno stran, tik onih čveterih barak ob Marije Terezije cesti. Pot na to senošet je baš najlepši in najkrajši. Poleg tega je na tem kraju najet delavec, ki odkazuje in pomaga zvrčati voznikom.

— (Nadobudna mladina.) Naprošeni smo konstatovati, da je 9letni Karol Detela, o čegar junaških činih smo poročali pod gorenjem zaglavjem, doma iz Šent Ruperta in ni identičen s Karlom Detelo, ki je skoro iste starosti in stanuje v Ljubljani, pa je iz Doba, kjer ima roditelje.

— (Zima po deželi) Kakor se nam poroča, je palo zasnja dva dneva po Gorenjskem in Notranjskem tudi po nižavah dokaj snega, burja pa je ondu prav ljuto divjala in prouzročila čuten mraz.

— (Celje proti Mariboru.) Poročali smo že o silnem strahu, kateri je pretresel celjske Germane, ko so slišali, da se morda ustanovi v Mariboru okrožno sodišče. „Domovina“ je o celjskih agitacijah zoper okrožno sodišče v Mariboru napisala članek, v katerem temeljito pojasnjuje, da bo ustanovitev okr. sodišča v Mariboru Slovincem manj na škodo nego Newcem, namreč v narodnopolitičnem oziru, da pa je potrebno iz justičnih ozirov in da se prebivalstvu s tem prihrani mnogo časa in troškov. Po naši sodbi hočejo Celjani s kričanjem, da je zopet v nevarnosti „nemški“ značaj Celja, le prikriti pravi namen svoji agitaciji: boje se namreč, da jim odide nekaj dohodkov. Zdaj, ko spada ves Spodnji Štajer v celjsko okrožje, prihajajo ljudje v pravnih zadevah iz vseh krajev v Celje, vsak potrebuje in tako ima Celje primeroma velike dohodka. Ti se gotovo zmanjšajo, ako se nekateri sedaj k celjskemu okrožju spadajoči okraji priklapijo Mariboru in Celjani kriče, da je njih nemštvo v nevarnosti, samo, da se jim ti dohodki ne skrečijo.

— (Poročil) se je v Gradcu zdravnik gosp. dr. Mano Dereani z gospd. Alfonso Böhmo v o. Čestitamo!

— (Odlikovanje.) Čalovski deželni sodni predsednik dr. Franc baron Mylius je dobil povodom umirovljenja naslov senatnega predsednika.

— (Dr. Mahnič — krški škof.) „Soča“ piše: Uredniku „Prim. Lista“ in „Rim. Katolika“ našemu staremu znancu g. dr. Antonu Mahniču, se je primeril te dni zares izreden slučaj: imenovan je bil za škofa na otoku Krku v času, ko sta naperjeni proti njemu dve tiskovni pravdi radi žaljenja časti in obrekovanja. V ponedeljek je bil nakrat pozvan na Dunaj, kjer je imel v torek pri nunciju takozvani kanonični proces; v sredo zjutraj je priobčila imenovanje „Wiener Ztg.“, v osmih dneh pa bo baje se prekomizovan (razglašen) po papežu in potem se da posvetiti, kakor bo hotel. Za krškega škofa je bil v prvi vrsti namenjen kanonik dr. Volarič, ki je namestoval že dva škofa na Krku. Ali nekim krogom je dr. V. prenaroden, zato so iskali drugih mož; povprašan je bil baje tudi neki drugi na Dunaju živeči goriški Slovenec, a on je ponudbo odklonil. Za dr. Mahniča se je s posebno unemo poganjal ljubljanski škof Missia.

* (Štrajkujoči dijaki.) Iz Oseka se poroča, da so vsi dijaki sedmega razreda odtodne realne gimnazije začeli „štrajkati“, to se pravi, prenehali so obiskovati šolo, ker jih je neki profesor razžalil. Ravnateljstvo si ni znalo drugače pomagati, kakor da je za intervencijo naprosilo roditelje štrajkujočih dijakov.

* (Petkraten detomor.) V Villafranki v Pijemontu je neka Lucia Gagnotti z roko zadušila petero svojih otrok, ker se jih je hotela iznebiti, da bi se mogla omožiti.

* (Koketerija uzrok smrti.) V Londonu je te dni neka gospodična stopila v omnibus in se v tistem hipu zgrudila brez zavesti. Odnosi so jo v bolnico, kjer je nekaj ur pozneje umrla. To dekle, da bi bilo čim tanjša čez pas, je nosilo na životu železen obroč, katerega ni nikdar odložilo. Obroč je vse notranje organe tako stiskaval, da je dekle naposled umrlo nagle smrti v najlepši mladosti.

* (Premeten slepar.) V neki jako elegantni ulici v Parizu je pred kratkim fra. gospod najel elegantno opravljeno stanovanje. Imenoval se je Cabauzon in s posebnimi prospekti zlasti gledališkimi damam naznanjal, da je zastopnik velike bančne firme v Londonu in da posoja denar na dragocenosti, ne da bi se mu iste morale vročiti. Plesalka Glayens je hotela na svoje 50 000 frankov vredne dragocenosti dobiti posojila 20 000 frankov. Dogovorila se je s Cabauzonom, da jej posodi ta denar; dragocenosti da ostanejo v njenih rokah, ona pa da se zveže, da jih ne proda in ne zastavi, dokler ne poravnava dolga. Prišla je s svojimi dragocenostmi h Cabauzonu. Ta jih je ogledoval in rekel plesalki: Gospodična, ker moram biti natančen, dovolite, da pregleda te stvari tudi moj cesilec. Stopil je v sobo s seboj in rekel, da je plesalka slišala: Opravite bitro. Plesalka je čakala četrt ure. Naposled jo je obšla strašna slutnja, katera se je bitro izkazala kot istina: Cabauzon je bil pri drugih vratih zapustil stanovanje in odnesel ne samo pete, nego tudi — dragocenosti.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: Gosp. Jos. Lpuš, predsednik podružnice za Priblove, 5 gld 50 kr., katere je nabral na podružničnem običnem zboru; preblagorodna gospa Franja Malleyeva, tovarnarjeva soproga v Ljubljani, 100 gld. pokroviteljine; veleč. gosp. Iv. Bernier, kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani, 1 gld.; preč. gosp. Ant. Zlogar, župnik v Kranjski gori, 3 gld. in sicer so dali: 2 gld. Mohorjani v Mošnjah po č. g. Belicu, 15 kr nepotegnen „žid“ v Radovljici, 44 kr. isti v Breznici ter v dopolnilo 44 kr.; gosp. Konrad Elsbacher, predsednik podružnice za Laški trg, 10 gld, katere je daroval preč. gosp. Jakob Smolej, župnik pri sv. Jakobu nad Laskem kot podporni donesek in gosp. blagajnik za Račico 7 gld. 50 kr., katere je nabral pri banketu ob priliki blagoslovljenja nove šole 19. novembra t. l. za pobita okna velikovške šole. — Bog povrni darovalcem! Živeli nasledniki! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Uredništvu našega lista je postal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Kriša z Unca pri Rakeku 25 kron, katere je za pobita okna velikovške šole nabral gosp. Viktor Rohman iz Ljubljane na svatovski gosp. Gust. Beleta z gospo Lujizo, vdovljeno Jeršanovo na Unca po svoji napitnici na slovensko domovino in družbo sv. Cirila in Metoda. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Brzjavke.

Dunaj 28. novembra. Poslanska zbornica je v današnji seji vzprejela zakonski načrt o regulaciji plač učiteljev na obrtnih šolah in začela razpravo o regulaciji plač visokošolskih profesorjev in podražavljenju kolegnine.

Budimpešta 28. novembra. Predsednikom magnetske zbornice je namesto Szlavyja imenovan J. Toth, podpredsednika sta grof Karoly in baron Vay.

Budimpešta 28. novembra. Opozicijske stranke nameravajo potom interpelacije prouzročiti veliko debato o unanji politiki. Povod jim je, da se v prestolnem govoru, s katerim se je otvoril drž. zbor, unanija politika nič ne omeni, a v razpravo nameravajo uplesti tudi Bismarckova razkritja.

Bukurešt 28. novembra. Kralj je otvoril parlament s prestolnim nagovorom, v katerem poudarja zlasti zvezo mej Rumunsko in Avstrijo, katero je avstrijskega cesarja obisk v Rumunski znatno utrdil.

Atene 28. novembra. Atene je zadela strašna katastrofa. Spodnji deli mesta so popolnoma pod vodo, katera je razdrila že več hiš in prouzročila ogromno škodo. Mnogo oseb je utonilo.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja popraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (1756—16)

Pomirljivo

sliz raskrajajoče in izvrstnega okusa so antikataralične pastile lekarja Piccolli-ja v Ljubljani (Dunajska cesta)

katere učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. — Cena škatljici 25 kr., 10 škatljic 2 gld. 4 (3202—1)

Dejstvo je, da današnje dame vsakdanji rabi **Poudre - Eglantine in Savon - Eglantine** zahvalijo ono mično barvo kože in ono mótno aristokratsko polt, ki so prave lepote znaki. Vedno čista, nikdar hrpava ali razpokana koža, obraz in roke vedno proste svetlenja in marog, vse te prednosti se dosežejo, če se uporablja za svojo toaletto **Poudre - Eglantine in Savon - Eglantine**. Te higijeni toaletni predmeti nimajo v sebi nikakoršnih metalnihi snovi in so zajamčeno neškodljivi. Za varnost pred brezvestnostnimi ponaredbami naj se vedno pazi na zakonito zavarovano varstveno znamko: „Glava s čelado“.

Glavna zaloga za Avstro-Ogersko: Lekarna pri sv. Duhu, E. Tomaja naslednik **A. Winger, Zagreb, Illica št. 12.**

(3125—5) Zaloga za Ljubljano: Lekarna pri Mariji Pomagaj, **M. Leustek** Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mostu.

Štev. 23. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 747.

V nedelje, dne 29. novembra 1896.

Začetek ob 1/3. uri popoldne.

Snegulčica in škratje.

Čarobna igra z melodramom v petih dejanjih. Po nemški pravljici spisal C. A. Görner. Slovenski deci priredil Frau Gestrin. Režiser g. Rudolf Inemann.

Prva slika: Čarovno zrcalo. Druga slika: Pri škratih. Tretja slika: Prodajalka. Četrta slika: Sadjarica. Peta slika: Rešitev Snegulčice.

Blagajnica se odpre ob 2. uri. Začetek točno ob 1/3. uri. Konec ob 1/6. uri.

Štev. 24. Dr. pr. 748.

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Tretjikrat:

Faust (Margareta).

Velika opera v petih dejanjih. Spisala J. Barbier in S. M. Carré. Uglasil Ch. Gounod. Poslovenil A. Funtek. Kapelnik g. H. Benisek. Režiser g. Jos. Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 1/8. uri. Konec po 10. uri.

Cene prostorov so razvidne z gledaliških listov.

Prihodnja predstava bo v torek, dne 1. decembra 1896.

Meteorologično poročilo.

November	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
27.	9. zvečer	732.1	-2.0	brezvetr.	oblačno	
28.	7. zjutraj	732.2	-3.6	sl. sever	pol obl.	0.6
	2. popol.	731.4	0.8	sl. sever	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura -2.4°, za 3.5° pod normalom.

Dunajska borza

dne 28. novembra 1896.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 30 „
Avstrijska zlata renta	122 „ 70 „
Avstrijska kronska renta 4%	100 „ 90 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 30 „
Ogerska kronska renta 4%	99 „ 10 „
Avstro-ogerske bančne delnice	936 „ — „
Kreditne delnice	363 „ 90 „
London vista	119 „ 85 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 85 „
80 mark	11 „ 77 „
80 frankov	9 „ 58 „
Italijanski bankovci	45 „ 17 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 68 „

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja mej boleznijo in ob smrti iskreno ljubljene, nepozabnega soproga oziroma očeta, gospoda

Maksa Armiča

za lepe vence in za spremstvo k zadnjemu počitku pokojnega izrekava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najsrčnejšo hvalo. Posebno se zahvaljujeva pa slavnemu pevskemu društvu „Ljubljana“ za gniljivo žalostinko. (3310)

Josipina Armič.

Makso Armič.

Ročne harmonike

izdelujem bodisi na 3, 4 ali 5 vrst, natančno po naročilu. Tudi stare, pokvarjene popravilam po najnižji ceni.

F. Vodišek

(3250—3)

Travnjške ulice 5.

Hiša

se proda ali pa odda v najem vsled smrti sedanjega lastnika.

Hiša leži ob veliki cesti v Lukovici ter je pripravna za gostilno ali za trgovino.

Več pove Františka Razboršek v Lukovici št. 6. (3302—1)

Veliki krah!

New-Jork in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60, in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavni žlic;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupke za jajca;
- 6 komadov angleških Viktorija-čase za podklado;
- 2 komada efektivnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gld. 6-60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40—ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikakor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno božično in novoletno darilo in kot darilo za svatbe in druge prilike, kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se **edino** le v

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi združenih ameriških tovarn patent-srebra na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19 v. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveleček iz pohvalnih pism:

Pilis, dne 24. avgusta 1896 (peštanski komitat).
Vaše blagorodje! Z garnituro sem jako zadovoljen. Prosim, pošljite tri take garniture moji sakinji, grofinji Nyary roj. pl. Somogyi v Szunto. Baron Julij Nyary.
Ači Weseli pri Solni, na Moravskem.
Z doposlano pošiljateljico sem bila popolnoma zadovoljna in prosim doposlati mi še jedno tako.
(3.69—5) Františka Wolmann.

Išče se

(3285—6)

učenec za mesarsko obrt

in se takoj vzprejme pri Jos. Windischerju, mesarju in posestniku v Kandiji pri Rudolfovem.

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

prilporeča posebno: Čedno, 42letno kuharico s 7letnim, 5letnim in 21/2letnim spričevalom; več močnih dečlet za raznovrstna dela; več jezdnihi slug; sluge za dom in za prodajalnice z lepimi večletnimi spričevali; 4 natakarice za tu in drugod. — Najno išče: sluo hišno za Trst pod izbornimi pogoji. (3303)

Poštena kuharica

že 15 let pri jedni hiši, želi službo premeniti ter prosi ustopa v farovž, v kako večjo hišo ali hotel.

Blagovoljne ponudbe se prosi poslati upravništvu „Slovenskega Naroda“ pod „15 let“. (3284—3)

Išče se

spreten mlinar

ob jednem tudi žagar, oženjen in z dobrimi spričevali. Službo mora nastopiti o Sv. Juriju prihodoje leto in dobi presto stanovanje in kurjavo ter drugo po dogovoru. — Več pove lastnik mlina in žage Tomo Tollazzi v Dot. Logatcu. (3277—2)

Pod strogo jamščino

z mnogimi spričevali in pohvalnimi pismi, z nad 300 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami in diplomami odlikovane najboljše

kmetijske stroje

slamorenice, mlatilnice itd. trdke

Th. Mayfarth & Comp.

tovarna za stroje na Dunaju, častni udje kmetijskih družb, kakor tudi najboljše

šivalne stroje

za rodbine, krojače, šivilje itd., nedosegljive v trpežnosti in delavni zmožnosti in nizki ceni se naročuje jedno:

Andrej Hallekar

Florijanske ulice št. 24 v Ljubljani.

Za solidno, točno postrežbo in dobrot strojev se popolnoma jamči. (3182—7)

Moderci

izvrstne fačone, najboljši izdelek

(2220—34) najceneje pri

Alojziju Persché

Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Izvališče: Giesshübl Slatina. Železnika postaja. Zdravilišče in vodovodna zgradbina pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe (1698-11)

Mattoni's Giesshübler Slatine.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so s srednjeevropskim časom. (1705-275)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 12. uri 5 min. po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabell, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoludne obojni vlak v Trbiž, Pontabell, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inmost, Bregenc, Gurth, Genevo, Pariz; čez Klein-Keitling v Styr, Lino, Budejovice, Plzeň, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlovo varo, Prago, Lipako, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 50 min. svečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. jutraj obojni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipakega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoludne obojni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Gurth, Bregenc, Inmost, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Linca, Pontabell. — Ob 4. uri 55 min. popoldne obojni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabell. — Ob 9. uri 4 min. svečer obojni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabell.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. jutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. svečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. jutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. ur 50 min. svečer, ob 10. uri 26 min. svečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 9. uri 55 min. jutraj, ob 11. uri 15 min. dopoludne, ob 6. uri 30 min. svečer, ob 9. uri 55 min. svečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prodaja vina.

Imam na prodaj okoli 300 hektolitrov belega in črnega vina. Cene zmerno, postrežba točna. Za prstnost vina se jamči. Mali vzorci se ne pošiljajo. (3257—4)

A. M. Pujmann, Dignano, Istra.

Dobra, pristna laška vina

prodajajo se izvan mesta! (3300—2)

po 16 kr. liter v Ljubljani, Vegove ulice št. 10.

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk. — Ponudba na „Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“. (3060-17)

Ustanovljena 1. 1874.

Sidro

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne v Pragi.

Priznana izborna, bolečine tolažeča mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Z htevatí naj se blagoviti to splošno priljubljeno domače zdravilo vedno na kratko kot

Richterjev Liniment s „sidrom“

in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo znano varstvo o znamko „Sidro“. (3301—1)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Zadruga pekov in kolačnikov

v Ljubljani in Spodnji Šiški

je za od 1. decembra 1896. leta

za pečenje in prodajanje kruha

sledeče pre naredila:

Privatni kruh se bode pekel in sicer komad brez razločka po 2 kr. od klg.

Denarni procenti pri prodaji kruha bodo odpadli in se bode dajalo po 20% v blagu.

Žemelj svežih se bode prodajalo po 6, starih po 7 za 10 kr.

Stari kruh se ne bode jemal nazaj. (3270—3)

Mala oznanila

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

klobukov

priporoča

J. Soklič.

(1726)

Pod Trnovo št. 2.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v

slaščičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreže točno tvrdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21. (1734)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

A. EUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (1742)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakteršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Kavarna I. Lekan

(„Pri Virantu“)

na Sv. Jakoba trgu.

Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno postrežbo.

Z velespoštovanjem

Ivan Lekan,

kavarnar.

(1727)

Glavna zaloga prvih tovarn najfinejših klobukov in čepic.

Najnižje cene.

Prekupovalcem tovarniške cene.

Geniki se pošiljajo brezplačno.

J. S. BENEDIKT

Stari trg št. 16. Ljubljana Stari trg št. 16.

Prej **Albert Robida** Prej M. Učak M. Učak

v Ljubljani, Rožne ulice št. 5

izvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pisanim potom. (1748)

Prej **Alojzij Erjavec** Prej J. Zor J. Zor

(1728) čevljarški mojster

v Ljubljani, Čevljarške ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejše do najprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Sobni slikar **Josip Erbežnik** Sobni slikar

Poljanska cesta 17 Moste 33

izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, kolikor mogoče po najnižjih cenah.

(1646) Za ukusno in trpežno delo se jamči.

Naročila pisanim potom: Moste št. 33.

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.

Plesarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (1744)

Zaloga originalnega karbolinca.

Maščoba za konjska kopita in usnje.

Fr. Kaiser

puškar v Ljubljani.

Selenburgove ulice št. 6 1729

priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovce. Specializirane v ekspresnih puškah in pištolah, ki jih sam izdeluje. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Tapetniška kupčija **OBREZA** v Ljubljani, Selenburgove ulice 1.

10 gld. samo stane pri meni fin modroc na peresih (Feder-matratze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, kot jih tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene ponujajo. Zimnice od 17—30 gld.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela po najnižji ceni. (1737)

Največja zaloga elegantnih in močnih otročjih vozičkov od 6 gld. naprej do 25 gld.

Mehanik

(1745) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja

šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

IVAN URAN

Ljubljana, Gradisce št. 8, Igriske ulice št. 3

priporočata p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (1730)

Ivan Jax (1738)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Geniki zastoj in franko.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(1746)

Ivanka Toni

(1731) v Vodmatu št. 3

priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo

kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (1739)

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg juž. kolodvora

priporoča svojo zalogo izvrstnih jermenov za stroje in jermenozastavi po nizkih cenah.

Kovčki „en gros“ gg. trgovcem po najnižjih tovarniških cenah. (1747)

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinolitvico.

Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznic in žago. (1732)

Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Najnižje cene! Solidno blago!

Hugon Ihl

priporoča svojo veliko zalogo (1740)

suknenih ostankov

po znižani ceni. Zunanja naročila izvrši brzo.

v Ljubljani, Pred škofijo št. 2.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo 1748

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših, kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Ustanovljeno leta 1847.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

(1733)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg števil. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-reznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (1741)

Geniki zastoj in poštnine prosto.

Svoji k svojim!

Kavarna

J. Kramar

Ljubljana (1749)

Dunajska cesta št. 5.

Trgovskega učenca

vzprejem takoj v svojo trgovino z mešanim blagom.
(3299-2) Fran Fischer v Kamniku.

Posojilnica v Celju

oddá v najem

v „Narodnem domu“

več prodajalnic

katero so zelo ugodne za vsako trgovino. „Narodni dom“ stoji na oglu cesarja Jožefa trga in ljubljanske ceste, po kateri gre ves promet iz savinjske doline. Nasproti „Narodnemu domu“ je c. kr. okrajno glavarstvo in c. kr. glavni davčni urad. V „Narodnem domu“ sta dva denarna zavoda, namreč celjska posojilnica in južno-štajerska hranilnica; nadalje je tu čitalnica in shajališče vseh narodnih društev.

Pismene ponudbe vložiti je pri posojilnici v Celju. (3281-1)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(3077-8)

pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnita zastoj.

Stritarja zbrane spise zvez. II.

kupi antikvarično

(3304)

J. Giontini. knjigarna v Ljubljani.

PHÖNIX-POMADA

na razstavi za zdravje in vrednjenje bolnikov v Stuttgartu 1890 odlikovana z nagrado, je po zdravniškem izreku in mnogih zahvalnih pismih, katerih število gre v tisoče, priznana kot jedino, zares rešeno in neškodljivo sredstvo, s katerim se doseže tako pri gospodih kakor pri gospodih lepa in bujna rast las in se prepreči, da ne izpadajo in da se ne dela mej njimi prhot; mladi gospodje dobé po nje rabi močne brke. Za uspeh in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr.
K. HOPPE, Wien, XV., Zinkgasse 14.
(2790-15)

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
2222 parobrodno društvo v Reki. (34)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožnja črta (elegantni, z največjim komfortom opremljeni, električno razsvetljeni parniki)

Hitre vožnje:

V noči od sobote na nedeljo ob 1. uri in vsako sredo dopoldne v Kotor preko Zadra - Spljeta in Gruča. Vsak ponedeljek v Spljet-Metković. Vsak petek v Lošinj-Zadar-Spljet. Vsak četrtek poštini parniki v Zadar-Spljet in na otoke do Kotora. Vsako nedeljo ob 7. uri jutraj v Opatijo in Lošinj, povratek isti dan ob 8. uri 45 minut.

Vožni redi se nahajajo v Waldheim-ovem „Kondukturju“ števil. 593-604.

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe pod „Leichter Verdienst“ Rudolfa Mosse na Dunaju. (3236-3)

P. n.

Svoj bogato ilustrovani žurnal nakičenih (2302-33)

ženskih klobukov

razpošiljam poštine prosto in zastoj.
Henrik Kenda v Ljubljani.

Stara trgovina z mešanim blagom

s prodajo tobaka in kolekov in točnem žganja, z dokazljivim letnim prometom 20-24.000 gld., stanovanje in gospodarsko poslopje.

se takoj odda z zalogo ali pa brez nje, ker jo lastnik hoče opustiti.

Povpraša naj se: H. Pick, Kraljevec, pošta Dubravica (Wissel). (3293-1)

Za kašljujoče

dokazuje nad 1000 spričeval

izbornost (3147-6)

Kaiserjevih prsnih bonbonov

gotovo in hitro učinkovitih pri kašlju, hripavosti, kataru in zastojenju. Največja specialiteta Avstrije, Nemčije in Švicarske. Zaloge v Ljubljani: Viljema Mayer-ja, lekarna, Marijin trg in Mr. Ph. M. Mardet-schlaeger-ja, lekarna, Prešernov trg.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši f. coni in najpovoljnejših cenah. Angliško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, breskonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (2191-35)

Otvoritev mesnice in gostilne.

Podpisane naznanjam, da otvorim dné 21. novembra t. l.

v Traviških ulicah št. 6 (poleg vojašnice) mesnico, v kateri bodem prodajal

konjsko meso.

Klal bodem samo lepe, zdrave in rejene konje, in sicer se bodo klali v mestni klavnici pod strogo kontrolo. Vse meso bode živinozdravnik natančno ogledal in je torej jamčeno, da se bode prodajalo zgolj zdravo in dobro blago.

Meso se bo prodajalo kilogram po 24, 28 in 36 kr.

Istotam otvorim tudi

gostilno „pri zlatem konju“

v kateri se bodo dobivala ukusno in tečno prirejena jedila iz konjskega mesa, in sicer: golaš porejca po 6 kr., bržola po 14 kr., zrezek po 13 kr. Točila se bodo dobra, pristna vina, liter po 28 kr. in 36 kr., ter dobro in priljubljeno Reininghausovo pivo, liter po 10 kr., liter po 20 kr.

Zagotavljam dobro in tečno postrežbo, se priporočam slavnemu občinstvu na obilen obisk in naročevanje.

Ivan Kopač

mesarski mojster in gostilničar.

Najcenejši nakup!

Največjo izber vseh vrst

kožuhovin

ima

Alozij Persohé

Pred škofijo 12.

(3309-1)

Samo sveže in ukusne izdelke.

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

priporoča čast. p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vedno svežih

slaščičarskih izdelkov

za sv. Miklavža in Božič

kakor tudi

(3248-3)

krasna darila za godove, najnovejši bisquit za čaj, vino l. t. d., najraznovrstnejše in najfinerše blago.

Pismena naročila se hitro izvršujejo.

Nizke cene.

V Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8

pri Ign. Žargi-ju

(3249-5)

reelna razprodaja.

Prav ugodna prilika za nakupovanje raznega blaga:

klobukov, modercev, srajc, kravat, ovratnikov itd. in blaga za krojače in šivilje.

Naj nikdo ne zamudi te ugodne prilike za nakupovanje dobrega, trpežnega blaga.

Pri Ign. Žargi-ju

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8.

FR. ČUDEN

urar

Mestni trg Ljubljana Mestni trg.

Letošnja slaba kupčija primorala me je, ker je ostalo veliko blaga, prodajati po najnižji ceni in deloma pod ceno, da razprodam nekaj svoje velike zaloge.

Ker se sedaj bliža čas za

božična in novoletna darila

priporočam vsakomur svojo bogato zalogo zlatih, srebrnih in stenskih ur, veriž in vsakovrstno zlatino in srebrnino kot najprimernejša darila ter vabim vsakega, da si pri nakupu ogleda mojo zalogo.

Zagotavljam najsolidnejšo postrežbo po mogoče nizkih cenah ter se priporočam

Fran Čuden.

Razstava v Stuttgartu 1896: zlata svetinja.

Singer-jevi šivalni stroji

zavzemajo, odkar so iznajdeni šivalni stroji, mej njimi prvo mesto; veljajo za vzor gledé konstrukcije in izdelave, so nedoseženi v trajnosti in urnosti šivanja in lepoti šivi. Dozdaj se jih je razprodalo 13 milijonov in so njih izborne lastnosti priznane bile z več nego 400 prvimi častmi darili. Tudi na letošnjih razstavah v Stuttgartu in Graudenzu so dobili samo Singer-jevi šivalni stroji največje darilo — zlato svetinjo. — Priporočajo se torej

kot najboljše in najkoristnejše božično darilo.

Singer-jevi šivalni stroji se izdelujejo v neizmernem številu načinov za najraznovrstnejše industrijske namene. — Brez primere je mnogostranost novih Singer-jevih rodbinskih šivalnih strojev za domačo rabo, oni izvršujejo vsa v gospodinjstvu le mogoča šivalna dela, kakor umetna vezanja in se odlikujejo istotako po priprosti uporabi in lahkem teku, kakor tudi po okusni vnanji obliki. (3294—1)

Gradec Singer Co. Act. Ges. **Gradec**
I., Sporgasse 16. (prej G. Neidlinger.) I., Sporgasse 16.

Kanarčke

pristine harške žlahtne
žvrgolivce (3141-4)

iz lastne reje razpošilja po pošti proti poprejšnji vpošiljavi zneska ali z dovolitvijo povzetja ter jamči za oeno in da tiči dojdejo živi. Cenilnik brezplačno.

Felix Tomažič
Ljubljana, Križevniški trg št. 8.

Podpisana priporoča p. n. občinstvu, prijateljem in znancem svojo

gostilno „pri vinski trti“
v Židovskih ulicah št. 4.

Toči dobro dolensko in druga vina ter buče-jeviško pivo. Istotam dobé se mrzja jedila.

Za obilen obisk se priporoča z velespoštovanjem
Pepca Koračin. (3305)

Najtopleje priporočam svojo bogato zalogo
družbinskih iger, igrač, galan-
terijskega in nagizdnega blaga
po najnižjih cenah

kot najpripravnejša
darila za Miklavža.

Fr. Stampfel (3264—6)

v Ljubljani, Kongresni trg, Tonhalle.

Nagrobne vence

v največji izberi in
po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov
v vseh barvah

(2911—24) priporoča

Karol Recknagel.

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prezema se opreme za neveste.
Ustanovljeno leta 1870.
Cena in blago brez konkurence!

Cenilnik v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku
se na zahtevanje pošilja prosto.

Za brezplačen kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči trdka
C. J. Hamann v Ljubljani
zalagatelj perila več c. kr. častniških uniformovališč in uni-
formovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

kateri so že več let preskušene in po odličnih zdravniških
kot lahko odvajalno, razstopljivo
sredstvo priporočane,

ne motijo prebavljanja, so popolnoma neškodljive.

Ker so posladkorjene, jih otroci radi uživajo.

Škatljica, 15 kroglice imajoča, velja 15 kr., zavoj
z 8 škatljicami, torej s 120 kroglicami, velja le
1 gld. a. v. (3172—5)

**Zahtevaj „Neustein-ove od-
vajalne kroglice“.** —
Pristne so samo, ako imajo pridejano
varstveno znamko „Sv. Leopolda“ v
rudečem tisku. Naše registrirane škat-
ljice, navodi in zavijki morajo imeti
podpis „Philipp Neustein, Apo-
theker“.

Philipp Neustein-ova

lekarna pri „Sv. Leopolda“, Dunaj, I., Plankengasse 6.
Zaloga v Ljubljani pri gg. lekarnih G. Piccoli-ju
in M. Mardeischlaeger-ju.

Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani.

(3306)

V Ljubljani, dne 27. novembra 1896.

Častiti zadrugniki!

Zadruga pekov in kolačnikov v Ljubljani je vsled sklepa občnega zbora z dne 20. februarja 1896 potem sklepa izvanrednega občnega zbora z dne 12. novembra 1896 svojim članom naznanila, da imajo isti od 1. decembra t. l. tukajšnjim gostilničarjem, krčmarjem, kavarnarjem in kantinerjem od kruha samo 20 % v blagu, ne v denarjih dobička dajati in da se tudi stare zemlje ne bodo nazaj jemale.

Ker se je pa pri podpisani zadrugi večje število tukajšnjih večjih in odličnih gospodov pekovskih mojstrov oglasilo, kateri so pripravljani na naše člane tudi v bodoče kruh po starih, dosedaj obstoječih pogojih prodajati, je zadrugi odbor podpisane zadruge v svoji današnji seji jedno-
glasno sklenil, vse zadrugne člane tem potom obvestiti, da imena teh za-
družnim članom prijaznih gospodov pekovskih mojstrov lahko vsak naš član izve pri načelniku podpisane zadruge.

Za zadrugo gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev in žganjetočnikov v Ljubljani:
Fran Pock, načelnik.

Lekarna „Pri Mariji Pomagaj“ M. Leustek

Ljubljana, Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu
priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno
pristno čisto in sveže

Dorševo Med. ribje olje

ugodnega okusa, lahko prebavljivo; mala steklenica 50 kr.,
večja 1 gld.

Nadalje zaradi svojega izbornega učinka znano

tanno-chinin tinkturo za lase

katera okrepuje lasišče in preprečuje izpadanje las.

Cena steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preskušanih domačih zdravil, katera
se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. Med. Cognac,
malaga, rum i. t. d. (3280—3)

Razpošilja po pošti vsak dan 2krat.

Prodajalka

vešča slovenskega in nemškega jezika v govoru in
pismu, dobra računarica, vzprejme se takoj v trgo-
vino z mešaním blagom. — Kje? pové upravništvo
„Slovenskega Naroda“. (3289—2)

Najboljše pero

za šolo in urad

je
L. Schwentner-ja

pero „Prešeren“.

Dobiva se pri (3274—3)
založniku L. Schwentner-ju v Brezicah
in vseh knjigarnah.

Praško domače mazilo

(1700) iz lekarne b (20)

B. Fragner-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo,
katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bol-čine
manjša ter hladi. — V puscih po 35 in 25 kr.
Po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.

Vsi deli embalaže imajo
zraven stoječo zakonito
deponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi,

Mala stran, ogel Spornerejeve ulice 203.

Zaved za posredovanje o nakupu in prodaji
posestev in za pridobitev posojil

Pavla Simon-a v Mariboru n. d.

Naznanjam pridobitev dotične koncesije in se p. n. občinstvu
priporočam za izpeljatev nakupa in prodaje posestev
vsake vrste, za pridobitev posojil pri denarnih zavodih
in privatnih osebah po nizkih odstotkih in za uredbo in
cenitev velikih in malih posestev proti primerno nizki
proviziji.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Pavel Simon

bivši grajščinski nadzornik in zaprišeženi izvedenec
v gozdarstvu in poljedelstvu.

(3290—1)

Hočete li dobiti lepo polt?

Rabite le jedino v svoji vrsti patentirani, popolnoma neškodljivi

„KLERON“

avstrijski patent št. 46/3119.

(3120—7)

Naredi blesteče belo,
baržunasto mehko in
mladeniško svežo

mozolje, osepnične
luknjice in vse kožne
nečistobe po kate-
remkoli ličilu.

Cena steklenici z navodilom za rabo 60 kr. a. v.

Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah, kakor tudi
naravnost za 25 kr. več, ako se vpošlje naprej znesek.

Izdelovanje patentovanega „Klerona“ pri

Josipini Šip v Táboru, Palackyjeva ulica.

Ponaredbe se zakonitim putem proganjajo.